

Специална програма на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН ще насърчава прилагането на социалноотговорни практики в малките и средните предприятия. Това е колективен проект на компаниите в сдружението, който е насочен към доставчиците им нагоре по веригата. Инициативата стартира официално с пилотното участие на "Асарел-Медет", "Овергаз", "TNT България" и "Екопак".

И четирите компании имат богати портфейли с дейности по корпоративна социална отговорност (КСО), като идеята сега е те да предадат опита си и да включат и по-малките фирми. Тази практика набира все по-голяма популярност на Запад. Благодарение на холандския си собственик още през 2005 г. логистичната "TNT България" например беше сертифицирана по стандарта SA8000, който поставя КСО изисквания и към доставчиците.

Тръжни процедури

Като първа стъпка за приобщаване на по-малките фирми към идеята компаниите ще поставят изискването те да имат доказуеми проекти или политики по КСО. Това ще бъде включено като условие в тръжните им процедури и ще засяга всички външни поръчки - от доставката на канцеларски материали до почистването, кетъринга и рекламите. "Предвиждаме при равни други условия предимство да имат кандидати, които са припознали корпоративната социална отговорност като своя кауза", уточни Александър Чобанов, директор "Човешки ресурси" на "Асарел-Медет".

По думите му това може да бъде удостоверено или чрез членство в Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, или чрез покриване на съотносими международни стандарти в областта на околната среда и безопасността на труда, или чрез референции за реализирани мащабни проекти в полза на обществото.

Глобалният договор е създаден през 1999 г. по идея на тогавашния генерален секретар на ООН Кофи Анан.

Членовете му се ангажират да следват десетте принципа на инициативата, които са в четири основни сфери - човешки права, трудови норми, околна среда и антикорупция, както и да представят годишно комюнике за напредъка си. Те имат право да ползват цялото ноу-хау на мрежата и информацията за всички добри практики. Освен да управлява глобалната инициатива у нас, Българската мрежа предприема и различни инициативи за популяризиране на КСО и налагане на отговорно бизнес поведение, една

от които е и новата програма за малки и средни предприятия.

Да бъдат приобщени

"Идеята не е фирмите да бъдат отхвърлени, а да бъдат приобщени, за което се предвиждат няколко простички стъпки", каза изпълнителният директор на Българската мрежа Марина Стефанова. В рамките на една година компаниите ще проведат безплатно обучение за всички предприятия, които искат да продължат да бъдат техни доставчици.

Това ще включва както изясняване на идеята за КСО, така и какви са практиките и методите за внедряване. Допълнително се предвиждат и консултации при нужда. "Ще изготвим кратък наръчник за фирмената ни политика в областта на КСО с идеята да го предоставяме на всички наши партньори, които проявяват интерес и които бихме могли да спечелим като съмишленици", уточни Чобанов.

На фирмите ще бъде предоставена и серия от бланки с основното съдържание на КСО, политика, стратегии и план за действие. "Не може да се изисква от едно малко предприятие да пише огромни стратегии, но е важно да има всички изискуеми минимални документи и бланки, с които да придвижва и наблюдава тази дейност", обясни Стефанова. Документацията ще бъде опростена, така че да могат фирмите да разберат идеята за социалната отговорност, а не пиар страната ѝ.

Участие в големи проекти

Освен индивидуалните КСО инициативи, които малките и средните фирми реализират, те ще имат възможност да се включат и в големите проекти на компаниите лидери. По думите на Стефанова малките предприятия нямат нито възможност, нито ресурс да измислят грандиозни проекти като "Искам бебе", създаване на частно училище или детска градина или залесяване на 10 дка площ.

Те обаче ще могат да избират от портфейла с проекти на големите компании и да участват със своя дял в тях. От "TNT България" смятат да започнат с най-стария си проект - Moving the World, който е насочен към борбата с глада. Предвиждат и инициативи за повишаване отговорността на пътя и намаляване на емисиите въглероден диоксид. Отново с екологичен ефект е и проектът на "Екопак", който включва въвеждане на GPS система за камионите и контейнерите на подизпълнителите, което цели да оптимизира маршрутите им и да ограничи отделяните газове. Макар и само като идея за момента на следващ етап се предвижда проектите на всички големи участници в програмата да бъдат събрани в обща база данни. Така, ако доставчик на един от лидерите хареса проект на друг, той ще може да се включи в него.

Стимули

"Първият и най-важен стимул за доставчиците ни е, че ще работят с нас", посочи управителят на "TNT България" Иван Василев. Освен това се предвиждат и

допълнителни поощрения от страна на лидерите. "Не може да се очаква едно малко предприятие да спечели наградата "КСО компания на годината", но това не означава, че то влага по-малко усилия", коментира и Стефанова. Затова фирмите ще бъдат стимулирани с награди, които не е задължително да бъдат парични, а може да бъдат под формата на грамота, безплатно членство или посещение на някоя конференция. Важното е те да знаят, че приносът им е значим и се оценява.

Марина Стефанова, изпълнителен директор на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН

Веригите за доставки са тези, които гарантират на компаниите, че са социално отговорни. За да можеш да кажеш, че си такъв, трябва да можеш да кажеш тези пред мен са и тези зад мен евентуално са, освен ако не продаваш на краен потребител. Това е един от елементите за вътрешната грижа на компаниите, да погледнат не само служителите си, но и напред във веригата си за доставки.

Идеята на програмата е големите да възпитават малките безвъзмездно и активно да предоставят ноу-хау. Това няма да представлява огромно усилие, никой няма да изхарчи ужасно количество пари, за да се включи. От друга страна, участието в програмата ще сплоти и ще сподели визия. Малкият бизнес ще има голямото улеснение да не трябва да измисля топлата вода, при положение, че нея вече я има и никой не я крие. Стартира диалог вътре, който ще бъде дългосрочен и доброволен.

Мотивация Защо участваме

Включваме се в програмата, защото сме компания, която развива социалноотговорни инициативи от създаването си, още преди терминът КСО да придобие популярност в България. Дружеството е и един от първите членове на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, а от 2010 г. е председател на инициативата. Убедени сме, че бизнесът, независимо колко е голям, трябва не само да спазва законодателната рамка, но и да допринася за развитието на общността.

"Овергаз инк"

Ние сме една от първите български компании, които се присъединиха към Глобалния договор на ООН още през 2003 г. Оттогава досега многократно сме участвали в различни инициативи на българската мрежа, така че за нас това не е прецедент. КСО е наша кауза и като при всяка кауза ние сме съпричастни към това тя да печели все повече съмишленици. Считаме, че днес е особено важно да се дискутират възможностите, да се

обменя натрупаният вече опит, а добрите практики да се популяризират и да стават повече.

Александър Чобанов, директор "Човешки ресурси" на "Асарел-Медет"

Считаме, че е много важно малките и средните предприятия да са информирани за възможностите за КСО. В нашата работа фокусът е върху опазването на околната среда и ние редовно информираме нашите партньори - клиенти, общини и подизпълнители, за добрите практики в тази сфера. Наши клиенти са някои от най-големите мултинационални компании, от които черпим информация и добри практики в тази сфера. Предвиждаме със съдействието на Българската мрежа да разширим информацията, която предоставяме, и в другите сфери на КСО.

"Екопак България"

Ако цитираме една известна мъдрост, "всяко пътешествие започва с първата стъпка". А това е добра стъпка за разпространение на бизнес култура, свързана с КСО, и ние като член на Националния съвет на Българската мрежа на Глобалния договор мислим, че е наша отговорност да подкрепим проекта. КСО е актив в най-добрия смисъл на думата, защото, освен че повишава доверието в една компания, тя води до мотивация сред служителите, намаляване на разходите, иновации и други положителни не само социални, но и икономически резултати.

Иван Василев, управител на "ТНТ България"

Програма

Пет основни стъпки

1. Включване на изисквания към доставчиците за съществуване на КСО проекти или политики в техните предприятия.

2. Предлагане на безплатно за доставчиците базисно обучение и пакет с безплатни консултации по темата "Що е то КСО и Глобален договор".

3. Предлагане на набор от изработени бланки/ формуляри за по-лесно управление на КСО дейности и процеси.

4. Включване на доставчиците в КСО проекти на компанията.

5. Раздаване на награди и други поощрения от компанията на нейните доставчици за прилагане на КСО.

По модела на ИКЕА

Шведската мебелна верига ИКЕА е сред пионерите, които въвеждат изисквания за корпоративна социална отговорност към своите доставчици

Шведската мебелна верига ИКЕА е сред пионерите, които въвеждат изисквания за корпоративна социална отговорност към своите доставчици. Още през 2000 г. компанията приема етичния кодекс IWAY, който е задължителен за всички фирми, които искат да работят с веригата. Документът се базира на Всеобщата декларация за правата на човека на ООН, Декларацията на Международната организация на труда за основните принципи и права в сферата на труда и Декларацията от Рио за околната среда и развитието. Сред правилата са нулева толерантност към детския и насилствения труд, безопасни и здравословни условия на труд, спазване на местното законодателство, антикорупционна политика и др.

ИКЕА има специално звено, което обучава и помага на доставчиците при въвеждането на стандартите. Служители на

компанията осигуряват и последващ контрол, за да се гарантира спазването на правилата. Особено внимание се обръща на произхода на дървесината, от която са изработени мебелите. Използването на нелегално произведена дървесина е забранено.

Доставчиците на ИКЕА използват основно рециклирани материали за опаковките. До минимум е ограничена употребата на химикали във всички производствени процеси. Спестяването на вредни емисии е сред приоритетите на компанията. В тази връзка са създадени и популярните плоски пакети на ИКЕА, които заемат по-малко място и позволяват по-икономичен транспорт.

От 12 години насам компанията има наръчник за управление на отпадъците, който задължава всички магазини да сортират поне петте най-често срещани отпадъка. Това гарантира, че 80% от отпадъците се рециклират или използват за производство на енергия.

Компанията е изготвила специален наръчник за доставчиците си с примери как могат да спестят енергия и пари и да станат по-независими от изкопаемите горива. ИКЕА има специален проект, чиято крайна цел е 100% от енергийните и топлинните нужди да се покриват от възобновяеми източници. Към момента около половината от използваната енергия в сградите на ИКЕА е възобновяема.

Компанията има и различни инициативи за спестяване на вредни емисии от автомобилите.

В някои страни се предлагат отстъпки за доставка на покупките на клиенти, които ходят в магазините с градски транспорт. Същото се отнася и за служителите. В Канада

например преди няколко години ИКЕА започна да предоставя най-добрите места за паркиране на клиентите с хибридни автомобили. Датските магазини пък предлагат на клиентите колелета с ремаркета, които могат да превозват покупки до 45 кг.

Източник: regal.bg